

OKRESNÝ
ÚRAD
VRANOV NAD TOPĽOU

Odbor starostlivosti o životné prostredie

Námestie slobody 5, 093 01 Vranov nad Topľou

Číslo : **OU-VT-OSZP-2021 / 012202**

Vranov n/T

8. 2. 2021

R O Z H O D N U T I E

vydané v zisťovacom konaní

Okresný úrad Vranov nad Topľou – odbor starostlivosti o životné prostredie – ako príslušný orgán štátnej správy podľa § 5, zák. č. 525/2003 Z.z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, v spojení s § 53 a § 56 písm. b), zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, na základe oznámenia o strategickom dokumente „Nízkouhlíková stratégia obce Nižný Hrušov na roky 2020 – 2030“, ktorý predložil obstarávateľ – Obec Nižný Hrušov, Obecný úrad, Nižný Hrušov 520, 094 22, Nižný Hrušov vydáva v zmysle § 7 ods. 5 zákona EIA po ukončení zisťovacieho konania toto rozhodnutie:

Navrhovaný strategický dokument:

Názov: „**Nízkouhlíková stratégia obce Nižný Hrušov na roky 2020 – 2030**“

Charakter: strednodobé strategické dokumenty s dosahom na území obce Nižný Hrušov
- strategický dokument vypracovaný v zmysle článku 9 nariadenia EP a Rady (EÚ) č. 2018/1999 z 11. decembra o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy – zisťovacie konanie

Umiestnenie: Kraj: Prešovský
Okres: Vranov nad Topľou
Obec: Nižný Hrušov

sa nebude posudzovať

podľa zákona NR/SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov.

Navrhovaný strategický dokument je možné prerokovať a schváliť podľa osobitných predpisov.

Zo stanovísk doručených k strategickému dokumentu vyplynula niektoré konkrétne požiadavky vo vzťahu k strategickému dokumentu, ktorú bude potrebné zohľadniť v schvaľovacom procese podľa osobitných predpisov:

a) Na strane 53 v časti c) Veterná energia je uvedená:

„Potenciál na výrobu elektrickej energie z vetra obec Nižný Hrušov má, avšak jej využitie neprináša žiadaný ekonomický prínos. Naopak výroba energie z vetra by negatívne vplývala na ŽP.“

Ministerstvo hospodárstva SR odporúča uvedené konštatovanie objektívne odôvodniť, prípadne z citovaného strategického dokumentu vypustiť.

- b) V riešenom území, ktorým je katastrálne územie Nižný Hrušov, platí 1. Stupeň územnej ochrany podľa zákona OPaK, nenachádzajú sa tu žiadne chránené územia vyhlásené podľa zákona OPaK. Prírodné danosti územia však vytvárajú priestor pre výskyt prírodných biotopov európskeho a národného významu a biotopov chránených druhov rastlín a živočíchov.

Na str. 32 v texte stratégie je uvedené:

„Na priamo dotknutom území neboli zaznamenané osobitne chránené alebo vzácne druhy rastlín ani živočíchov, ani chránené stromy.“

Okresný úrad v sídle kraja upozorňuje, že informácia o tom, že chránené druhy neboli na dotknutom území zaznamenané neznamená, že sa v riešenom území nevyskytujú. Okresný úrad tiež upozorňuje, že pri plnení opatrení súvisiacich najmä so zatepľovaním budov, bude potrebné veľký dôraz klásť i na adekvátne zabezpečenie ochrany chránených živočíchov – najmä vtáky (napr. belorítka, dažďovník, sokol) a netopiere, pre ktoré sú tieto budovy často hniezdnym biotopom. Pred realizáciou zatepľovania je potrebné zabezpečiť si stanovisko orgánu ochrany prírody.

ODÔVODNENIE

Obstarávateľ – Obec Nižný Hrušov – v zastúpení starostu obce, Jána Fenčáka predložil dňa 8.12.2020 na Okresný úrad Vranov nad Topľou – odbor starostlivosti o životné prostredie (ďalej aj „orgán posudzovania vplyvov na životné prostredie“, aj „tunajší úrad“) podľa § 5 zákona č. 24/2006 Z.z. „o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov“, v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon EIA“) oznámenie o strategickom dokumente (ďalej aj „Oznámenie“): „Nízkouhlíková stratégia obce Nižný Hrušov na roky 2020 – 2030“ (ďalej aj NUS 2020 – 2030, NH)

V rámci zisťovacieho konania tunajší úrad bezodkladne zverejnil oznámenie na webovom sídle ministerstva : www.enviroportal.sk , konkrétna akcia :

<https://www.enviroportal.sk/en/eia/detail/nizkouhlikova-strategia-obce-nizny-hrusov-na-roky-2020-2030>

Následne rozoslal oznámenie listom zo dňa 7.1.2021 podľa § 6 ods. 2 „zákonu EIA“ na zaujatie stanoviska dotknutým orgánom a dotknutej obci. Zároveň pri zverejnení oznámenia tunajší úrad oznámil možnosť vykonania konzultácií k uvedenému strategickému dokumentu.

Hlavným cieľom NUS obce Nižný Hrušov na roky 2020 – 2030 je poskytnúť ucelený strednodobý (10-ročný) strategický výhľad prechodu na nízkouhlíkovú ekonomiku obce a tým zabezpečiť súlad s ostatnými strategickými dokumentami a akčnými plánmi na národnej,

regionálnej a lokálnej úrovni v rámci obce Nižný Hrušov vo všetkých hodnotených sektoroch (sektor budov, verejného osvetlenia, dopravy, SMART Cities, obnoviteľných zdrojov energie a adaptačných a mitigačných opatrení na zmenu klímy). Výsledkom vypracovanej stratégie je zoznam navrhovaných opatrení vedúcich k zníženiu emisií CO₂ a možností ich financovania.

V nízkouhlíkovej stratégii sú stanovené nasledujúce ciele:

„Dlhodobým cieľom obce Nižný Hrušov je dosiahnuť dlhodobú efektívnosť hospodárenia s energiou a prispieť tak k znížovaniu emisií skleníkových plynov. Naplnením tohto cieľa zníži obec uhlíkovú stopu a dosiahne energetickú, environmentálnu, sociálnu a ekonomickú udržateľnosť života v obci. Týmto cieľom obec chce zabezpečiť dôstojné podmienky pre život obyvateľov, vrátane budúcich generácií obce Nižný Hrušov. Obec Nižný Hrušov bude pre svojich obyvateľov i naďalej miestom pokojného bývania. Bude poskytovať zdravé, čisté a priateľské prostredie. Súčasne bude pokračovať vo využívaní prírodného potenciálu a zabezpečí rozvoj cestovného ruchu. Do budúcnosti sa obec stane výborným miestom pre život s usporiadanou a fungujúcou bytovou a občianskou vybavenosťou s potrebnou technickou a sociálnou infraštruktúrou, ktorá zabezpečí vysokú kvalitu života v obci.“

Na základe uskutočnených aktivít a analýzy navrhovaných opatrení sa obec Nižný Hrušov zaväzuje v NUS k nasledovnému cieľu:

Znížiť emisie skleníkových plynov o 41% oproti roku 2010.

Tento cieľ predpokladá zníženie emisií skleníkových plynov z východiskovej hodnoty (rok 2010) 1218 ton CO₂/rok na hodnotu približne 714 ton CO₂/rok, teda o cca 504 ton CO₂/rok.

V rámci tohto cieľa boli definované tieto tri prioritné oblasti a čiastkové ciele:

1. Podpora efektívneho a hospodárneho využitia energií na území obce
2. Podpora výstavby a prevádzkovania obnoviteľných zdrojov energie
3. Zvyšovanie bezpečnosti a spoľahlivosti dodávok energie

Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu na životné prostredie

1. Požiadavky na vstupy

Spracovanie a realizácia NUS si vyžaduje ľudské a finančné zdroje. Miestna samospráva zvolila pri tvorbe NUS prístupy využitia interných a externých zdrojov a to delegovaním pracovných úloh na jednu z regionálnych energetických agentúr. Interné kapacity obce predstavujú zamestnanci obce. Ľudské zdroje alokované na vypracovanie a realizáciu NUS budú z finančného hľadiska vysoko produktívne, a to vďaka konečným úsporám nákladov na energie obce v budúcnosti, prístupu k európskym rozvojovým fondom pre oblasť energetickej účinnosti a obnoviteľných zdrojov energie. V dôsledku implementácie NUS nebude navyšovaná personálna kapacita organizačnej štruktúry obce. Ciele a opatrenia vyplývajúce z tejto stratégie budú plnené v rámci existujúcich organizačných kapacít a budú včlenené do existujúcich rozvojových procesov v obci.

Vypracovaná stratégia sa opiera sa o bilanciu základných emisií (BEI) a zároveň navrhuje opatrenia na zmiernenie nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy. Riešenie tejto problematiky si vyžadovalo zapojenie subjektov a externých odborných kapacít (spracovatelia NUS), ako i spoluprácu s poskytovateľmi dát z dôvodu získania údajov o spotrebe palív, energie i emisiách CO₂. Z pohľadu udržateľnosti a realizácie navrhnutých opatrení je potrebné s týmito partnermi udržiavať vzájomný kontakt a dojednať si frekvenciu poskytovania dát o spotrebe palív i energie na území obce Nižný Hrušov v požadovanom rozsahu počas celej doby implementácie.

Interdisciplinárny charakter problematiky zmeny klímy a skutočnosť, že sa jedná nielen o národnú ale celosvetovú tému a problematiku, vyžadoval medzi vstupné podklady, relevantné pre prípravu strategického dokumentu, zahrnúť jednak stratégie, dokumenty, dohody formované na medzinárodnej či európskej úrovni, ako aj celý rad špecifických národných sektorových stratégií, akčných plánov a programov. V existujúcich vypracovaných sektorových stratégiách a programoch nie sú vždy dostatočne zohľadnené vzájomné synergie a medzisektorové aspekty, ktoré sú z hľadiska konečného výsledku a nákladov dôležité. Pri príprave stratégie, aj pri plnení jej cieľov, bol preto pri definovaní vstupov potrebný integrovaný prístup, spolupráca pracovných skupín a účinná koordinácia na všetkých úrovniach procesov.

Samotná príprava nízkouhlíkovej stratégie obce Nižný Hrušov začala v roku 2019 a prebiehala v troch krokoch, v rámci ktorých boli získavané vstupné údaje na jej vypracovanie:

Krok 1. spracovanie podkladov pre diskusiu s partnermi samosprávy obce:

- analýza súčasného stavu hodnotených sektorov na základe interných zdrojov samosprávy a verejných zdrojov
- zisťovanie údajov o spotrebách energie
- terénny prieskum územia

Krok 2. diskusia, pripomienkovanie draftu dokumentu interne, následne externé pripomienkovanie:

- osobné stretnutia s predstaviteľmi samosprávy
- zasadania pracovných skupín podľa jednotlivých sektorov

Krok 3. vyhodnotenie a zapracovanie pripomienok do finálneho dokumentu

2. Údaje o výstupoch

Výstupom hodnotenia vplyvu strategického dokumentu na životné prostredie bude samotná Nízkouhlíková stratégia obce Nižný Hrušov schválená obecným zastupiteľstvom.

Stratégia ponúkne zoznam navrhovaných potenciálnych energeticky, environmentálne a ekonomicky efektívnych opatrení v sektore budov miestnej samosprávy, terciárnej sféry, obytných budov, dopravy, verejného osvetlenia, SMART Cities, obnoviteľných zdrojov energie a opatrení na zmiernenie nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy (adaptačné opatrenia), ktorých implementácia prinesie očakávaný prínos v redukcii skleníkových plynov a dodržiavania zvolených záväzkov.

Implementačná časť stratégie identifikuje možné zdroje financovania navrhovaných opatrení, odhad ich plánovaného prínosu k zníženiu emisií skleníkových plynov alebo k zvýšeniu záchyto, vrátane návrhu indikátorov na sledovanie a vyhodnocovanie dosahovania cieľa.

Riešená problematika je interdisciplinárna a preto pri jej plnení bude potrebná aktívna účasť všetkých relevantných účastníkov z organizácií miestnej samosprávy, podnikateľských subjektov, neziskových organizácií, mimovládnych inštitúcií, aktivistov pôsobiach v rámci jednotlivých hodnotených sektorov a kľúčových oblastí a v neposlednom rade aj občanov obce.

3. Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

Potenciálne vplyvy stratégie a návrhov mitigačných opatrení, s ohľadom na prierezovosť problematiky, sa dotýkajú sektorov budov miestnej samosprávy, terciárnej sféry, obytných budov, dopravy, verejného osvetlenia, SMART Cities a obnoviteľných zdrojov energie ako aj jednotlivých zložiek životného prostredia. Návrhy a nástroje sú v stratégii smerované k znižovaniu emisií skleníkových plynov a k zvyšovaniu záchyty. Nízkouhlíková stratégia je navrhnutá konkrétne a obsahuje súbor opatrení, ktorých implementáciou je možné predpokladať neutrálne alebo skôr priame ako aj nepriame prevažne pozitívne vplyvy na životné prostredie. Rozsah dopadov je pritom závislý od riešenej oblasti, charakteru a spôsobu implementácie jednotlivých opatrení.

4. Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva

Schválením nízkouhlíkovej stratégie a realizáciou mitigačných opatrení v jednotlivých sektoroch a oblastiach sa očakávajú skôr všeobecne prospešné dopady alebo dopady bez negatívneho následku na zdravie obyvateľstva a kvalitu jeho života.

5. Vplyv na chránené územia vrátane návrhu opatrení na ich zmiernenie

Nízkouhlíková stratégia návrhmi mitigačných opatrení a nástrojov má znížiť emisie skleníkových plynov a zvýšiť záchyty. Ciele stratégie a navrhované mitigačné opatrenia nie sú priestorovo ohraničené a sú navrhované v intraviláne obce Nižný Hrušov. Stratégia podporuje využívanie medzisektorálneho prístupu a je preto predpoklad, že pri definovaní cieľov a opatrení sa bude prihliadať na záujmy ochrany prírody a možné dopady na chránené územia. Návrh a schválenie Stratégie nevytvára predpoklad negatívnych vplyvov na chránené územia.

6. Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického materiálu

Riziká súvisiace s uplatňovaním strategického dokumentu, vo vzťahu k životnému prostrediu, sa neočakávajú.

7. Vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice

V rámci vypracovania oznámenia a identifikácie predpokladaných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia, neboli identifikované významné negatívne vplyvy, ktoré by presahovali štátne hranice. Zo zamerania a cieľov strategického dokumentu sa predpokladajú skôr pozitívne vplyvy presahujúce štátne hranice.

Oznámenie o strategickom dokumente vypracoval: Prof. Ing. Miroslav Rimár, CSc. Obsah predloženého oznámenia je po formálnej stránke spracovaný v zmysle prílohy č. 2 k zákonu o posudzovaní vplyvov na ŽP.

V zákonom stanovenom termíne doručili na tunajší úrad svoje písomné stanoviská nasledovné subjekty (uvádzame v skrátenom znení):

1. Okresný úrad Vranov nad Topľou – odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, č. OU-VT-OCDPK-2021/002293-002 zo dňa 8. 1. 2019

– z hľadiska záujmov sledovaných tunajším úradom vo veci výkonu miestnej štátnej správy nad cestami II. a III. triedy v územnom obvode okresu Vranov nad Topľou nemáme pripomienky.

=> berie sa na vedomie

2. Ministerstvo hospodárstva SR – Sekcia energetiky, Odbor energetickej a surovinovej politiky č. 12701/2021 – 4110-01705 zo dňa 11. 2. 2021

- na strane 53 v časti c) Veterná energia je uvedené:

„Potenciál na výrobu elektrickej energie z vetra obec Nižný Hrušov má, avšak jej využitie neprináša žiadaný ekonomický prínos. Naopak výroba energie z vetra by negatívne vplývala na ŽP.“

- Ministerstvo hospodárstva SR odporúča uvedené konštatovanie objektívne odôvodniť, prípadne z citovaného strategického dokumentu vypustiť.

=> akceptuje sa

3. Okresný úrad Vranov nad Topľou – odbor starostlivosti o životné prostredie :

3.1 štátna správa ochrany ovzdušia, č. OU-VT-OSZP-2021/002318-002 zo dňa 14. 1. 2021

- z hľadiska záujmov ochrany ovzdušia nemáme pripomienky.

=> berie sa na vedomie

3.2 štátna správa odpadového hospodárstva, č. OU-VT-OSZP-2021002341-002/KB zo dňa 18. 1. 2021

- z hľadiska odpadového hospodárstva k uvedenému strategickému dokumentu nemáme pripomienky

=> berie sa na vedomie

4. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom vo Vranove nad Topľou, zn. HŽPaPPL/00036/2021/000322 zo dňa 21. 1. 2021

- z hľadiska záujmov chránených zák. č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov k predmetnému dokumentu nemáme pripomienky.

=> berie sa na vedomie

5. Okresný úrad Prešov – odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja, č. OU-PO-OSZP1-2020/004837-02 zo dňa 27. 1. 2019

- na str. 32 v texte stratégie je uvedené:

„Na priamo dotknutom území neboli zaznamenané osobitne chránené alebo vzácne druhy rastlín ani živočíchov, ani chránené stromy.“

- Okresný úrad v sídle kraja upozorňuje, že informácia o tom, že chránené druhy neboli na dotknutom území zaznamenané neznamená, že sa v riešenom území nevyskytujú. Okresný úrad tiež upozorňuje, že pri plnení opatrení súvisiacich najmä so zatepľovaním budov, bude potrebné veľký dôraz klásť i na adekvátne zabezpečenie ochrany chránených živočíchov – najmä vtáky (napr. belorítka, dažďovník, sokol) a netopiere, pre ktoré sú tieto budovy často hniezdnym biotopom. Pred realizáciou zatepľovania je potrebné zabezpečiť si stanovisko orgánu ochrany prírody.
- Okresný úrad v sídle kraja netrvá na vypracovaní správy o hodnotení strategického dokumentu.

=> akceptuje sa

ZÁVER :

Okresný úrad Vranov nad Topľou, odbor starostlivosti o životné prostredie v rámci zisťovacieho konania podľa § 7 ods. 4 zákona posúdil strategický dokument z hľadiska povahy a rozsahu, miesta vykonávania, jeho únosného zaťaženia a ochranu poskytovanú podľa osobitných predpisov, významu predpokladaných vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva a úrovne spracovania strategického dokumentu. Prihliadal pritom na stanoviská doručené od dotknutých orgánov a zainteresovaných subjektov vrátane verejnosti a na kritériá pre zisťovacie konanie uvedené v prílohe č. 3 zákona.

Cieľom zisťovacieho konania je určenie či daný strategický dokument alebo zmena strategického dokumentu bude predmetom ďalšieho konania – posudzovania vplyvov strategického dokumentu, končiaceho vydaním záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu.

Zo stanovísk nevyplývalo, že je predpoklad očakávaných vplyvov na životné prostredie takého významu, aby vznikli požiadavku na ďalšie posudzovanie strategického dokumentu – preto orgán posudzovania vplyvov na životné prostredie rozhodol tak, ako je vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

UPOZORNENIE :

Týmto záverom zisťovacieho konania nie je dotknutá povinnosť posudzovania konkrétnych činností podliehajúcich posudzovaniu podľa uvedeného zákona!

Podľa § 7 ods. 7 „zákona EIA“ dotknutá obec bezodkladne informuje o tomto rozhodnutí verejnosť spôsobom v mieste obvyklým.

P O U Č E N I E

Zisťovacie konanie sa nevykonáva podľa zákona č. 71/1967 Zb. „o správnom konaní (správny poriadok)“, v znení nesk. predpisov, a preto sa voči nemu nemožno odvolať. Toto rozhodnutie možno preskúmať súdom podľa zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok.

Ing. Anton Olah
vedúci odboru

Doručí sa :

Účastníci konania :

1. Obec Nižný Hrušov (obstarávateľ a zároveň dotknutá obec)

Dotknuté orgány a ostatní :

2. Ministerstvo životného prostredia SR, Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava
3. Ministerstvo hospodárstva SR, Mlynské nivy 44/a, 827 15 Bratislava Okresný úrad
4. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava
5. Prešovský samosprávny kraj, odbor strategického rozvoja, Námestie mieru 2, 080 01 Prešov
6. Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie v sídle kraja, Námestie mieru 2, 080 01 Prešov
7. Okresný úrad Vranov n/T, Námestie slobody 5, 093 01 Vranov nad Topľou
 - 7.1.- odbor starostlivosti o životné prostredie – ŠSOO, ŠSOH
 - 7.2.– pozemkový a lesný odbor
 - 7.3.– odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií
 - 7.4.– odbor krízového riadenia
8. Regionálny úrad verejného zdravotníctva, Pribinova 95, 093 17 Vranov nad Topľou
9. Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru, A. Dubčeka 881, 093 01 VT